

Oppdrag 3: Utfordringer i transportkorridorer og byområder

25.11 2019

Cecilie Bjørlykke

Oppdraget fra SD

- Beskrive **korridorens rolle, forventet transportutvikling, transportmiddelfordeling og konkurranseforhold.**
- Identifiserer de største **utfordringer** vi står overfor i korridorene
- Redegjør for hvilke **konsekvenser** og usikkerhet
- Redegjør for særskilte utfordringer i hver av de ni største **byområdene**
- Fanger analysene opp alle utfordringer?
- Er det utfordringer utenfor Norges grenser som kan ha betydning for korridorens rolle og utvikling
- Identifisere strekningene som er av størst betydning for næringslivets transporter

Arbeidsopplegg

- Felles arbeidsgruppe der alle virksomhetene har bidratt, gruppen har også fått råd underveis fra Mdir., Nkom., Sjøfartsdir
- Delvis overlapp i tema og grunnlagsdata med oppdrag 2 og 5
- Forventet transportutvikling er basert på TØI sine siste grunnprognoser. Arbeid med grunnprognoser og tolkningen av disse har gått parallelt

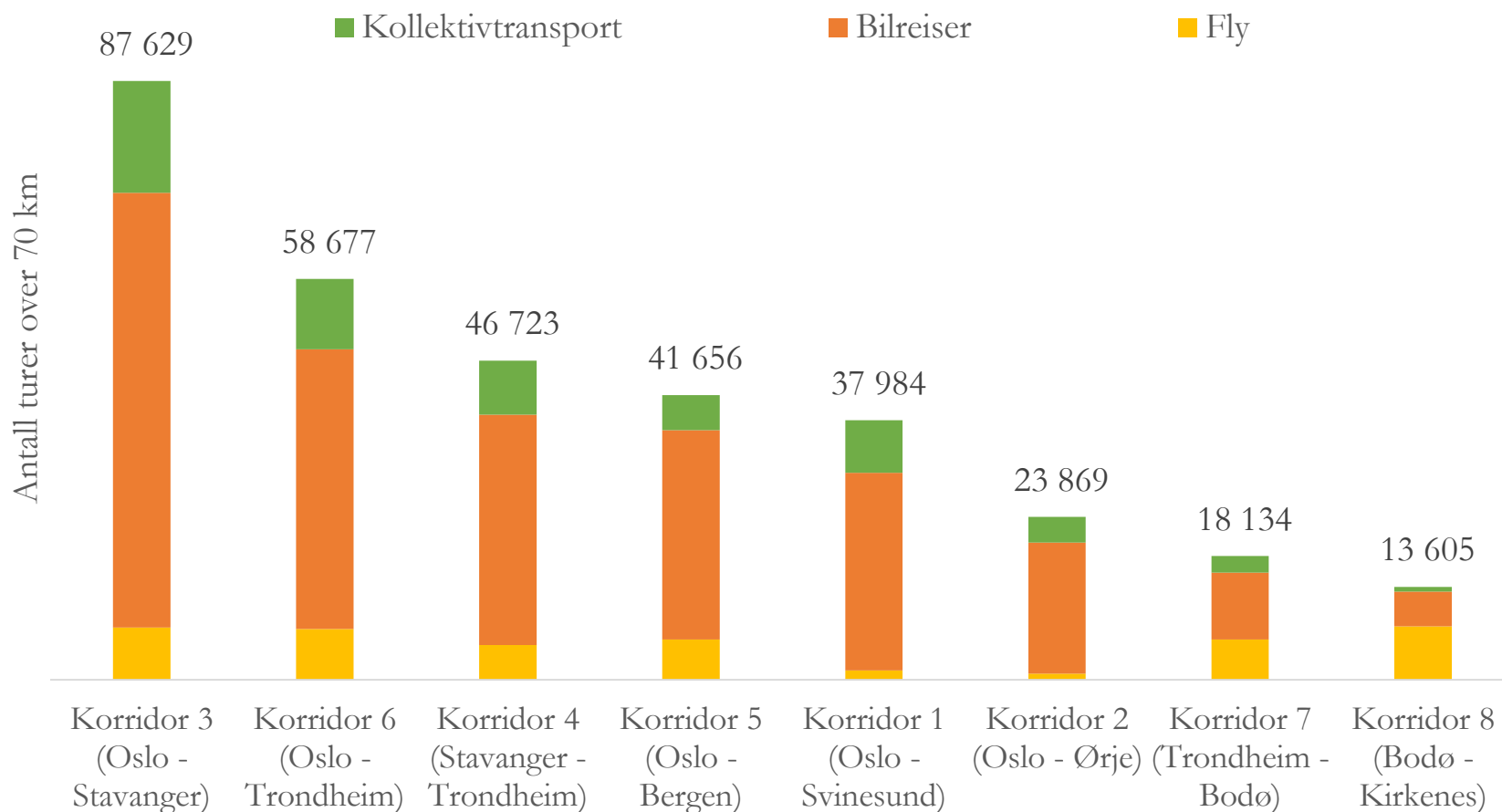
Litt leserveiledning

- Arbeidsgruppen har brukt den samme soneinndelingen for korridorgjennomgangen som i tidligere NTP-prosesser, dvs fokus på reiser og transport over 70 km i korridorene.
- De nasjonale knutepunktene for luft og bane er gitt et eget kapittel, i tidligere utredninger har disse vært tilegnet en korridor
- Prognosene er usikre. Grunnprognosene inneholder teknologiske vurderinger, men disse er modellert ut fra dagens kunnskap

Korridorenes rolle i transportsystemet

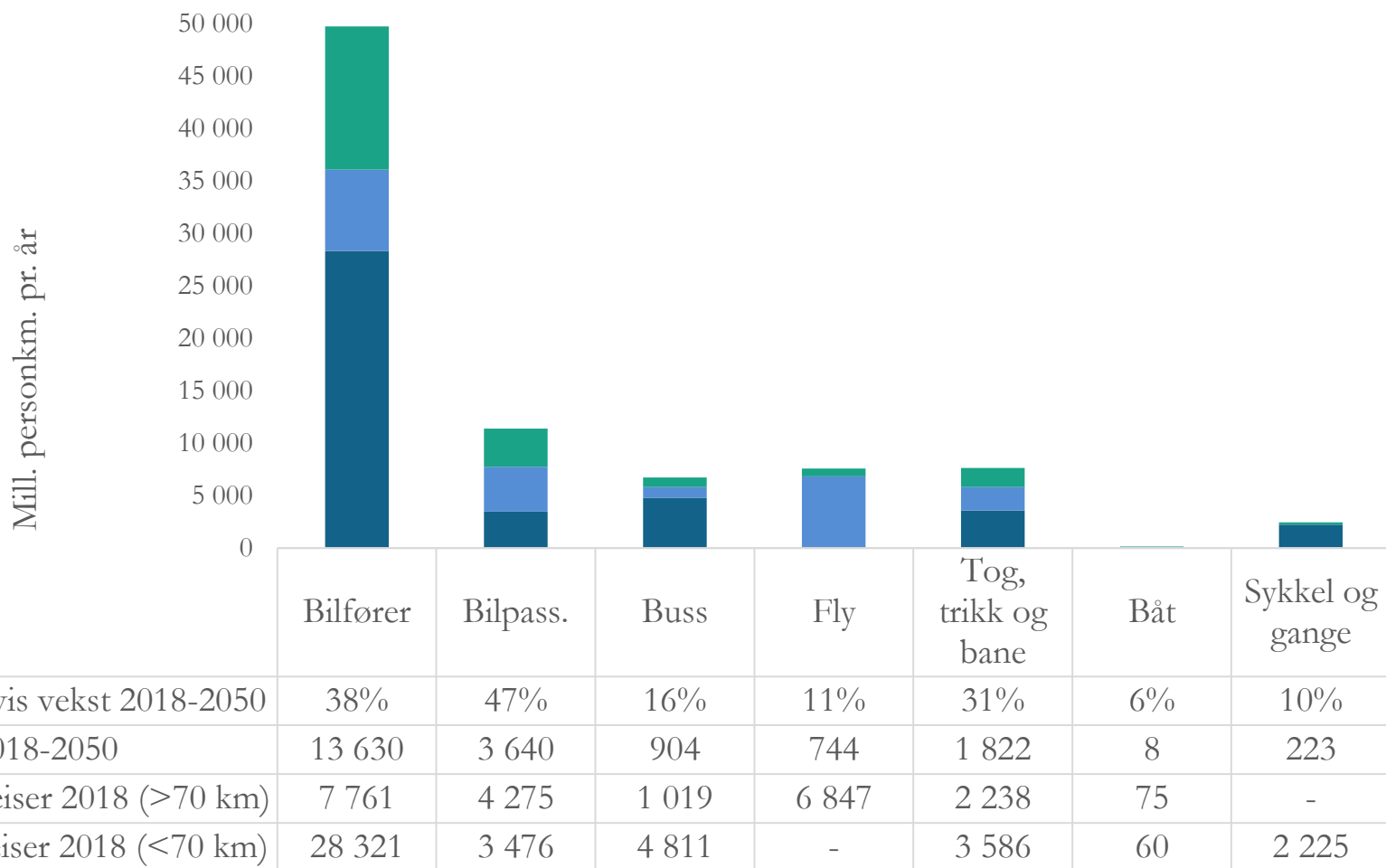
- Transportkorridorene binder sammen bo- og arbeidsmarkeder, og knytter Norge til utlandet
- Noen korridorer kobler en rekke byområder, andre har endepunktene som tyngdepunkt for transportbehovet.
- Tilordning av transport til korridorer er i ulik grad relevant for de ulike transportslagene (mer relevant for vei og bane, mindre for sjø og luft)
- Grunnprognosene for 2050 viser betydelig vekst, men kun mindre endringer i transportmiddelfordeling

Persontrafikk – dagens transportvolum i korridorene

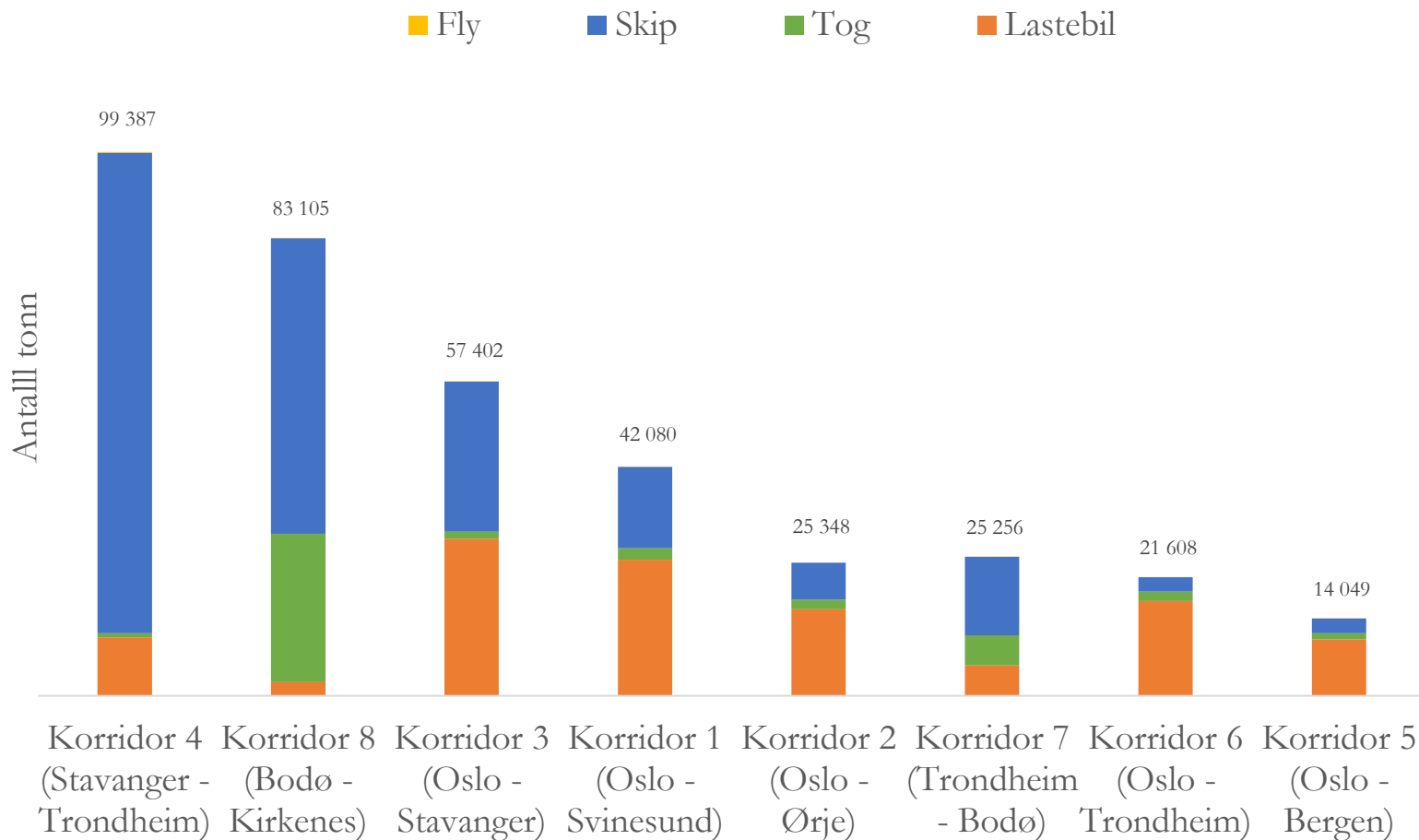

Kilde: Framtidens transportbehov. Følsombetsberegninger av transportframskrivninger og transportutvikling i korridorer. TØI-rapport 1722/2019.

Prognose for persontrafikkvekst

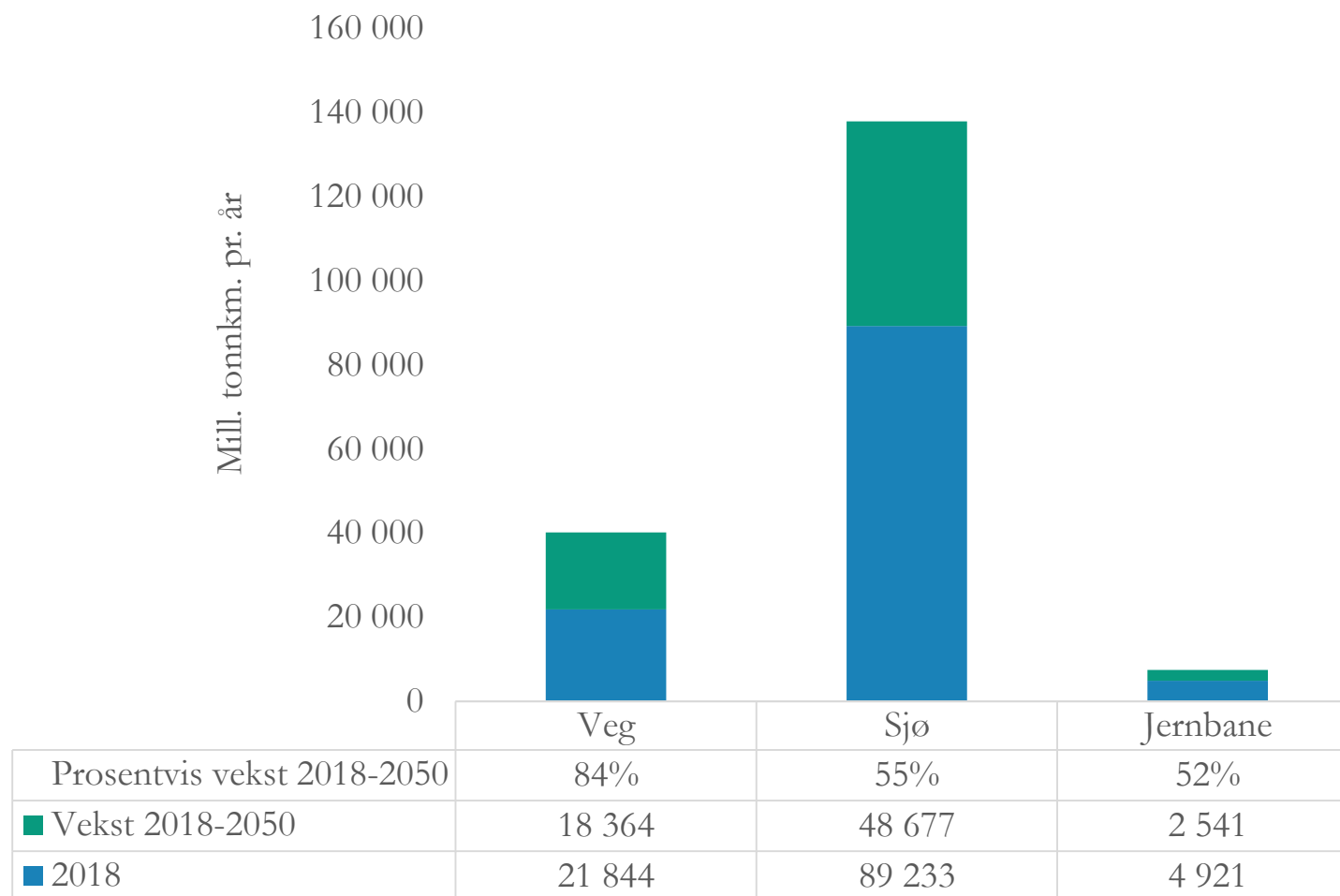
Godstransport/næringslivets transporter i dag

Kilde: Framtidens transportbehov. Følsombetsberegninger av transportframskrivninger og transportutvikling i korridorer. TØI-rapport 1722/2019.

Framskriving, gods 2050

Kilde: Framtidens transportbehov. Framskrivninger for person- og godstransport 2018-2050. TØI rapport 1718/2019.

Transportvolumer og geografiske forskjeller gir ulike utfordringer i korridorene

- Generelle utfordringer er omtalt i innledningen
- For alle korridorene vil dagens kapasitetsutfordringer forsterkes i takt med befolknings- og velstandsveksten, - særlig i og omkring byområdene
- Vær og klima gir utfordringer i alle korridorer, men i noen korridorer blir utfordringene forsterket av topografi, og sårbare systemer med liten redundans
- Råvarer, industriproduksjon, næringsstruktur og avstand mellom produksjon og konsum har betydning for godstransport, kvaliteten på transportsystemet har innvirkning på transportkostnader og næringenes konkurransevne

Utfordringer i korridor 1

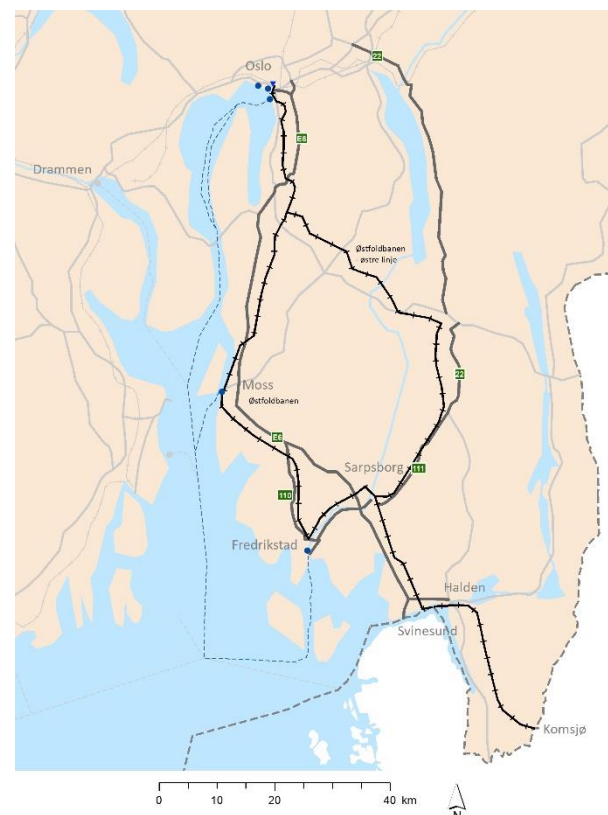
Oslo – Svinesund/Kornsjø

Sentrale trekk ved korridoren

- Trafikkvolumet er generelt høyt, med stor pendling mot Oslo
- Svært befolkningstett område, hvor det er forventet høy vekst i befolkningstallet
- Den mest trafikk tunge forbindelsen mot Gøteborg og kontinentet

Hovedutfordring

- Sikre et effektivt og velfungerende transportsystem for de store reisestrømmene til/fra Oslo
- Sikre tilstrekkelig kapasitet for grensekryssende person- og godstransport

Korridor 1

- Jernbanelinje/stasjon
- Stannetthavn
- Følsveg
- Jernbane
- Sjøverts stamnett

Utfordringer i korridor 2

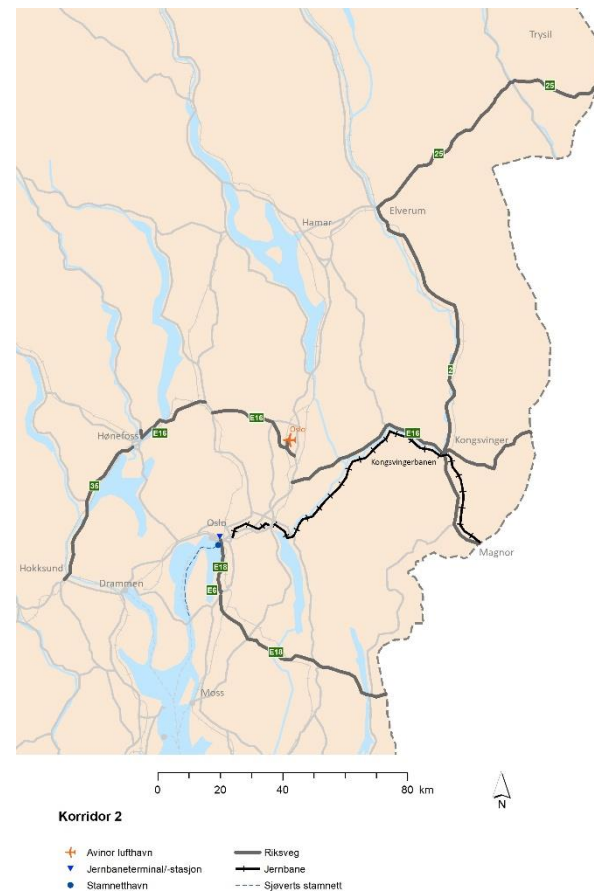
Oslo – Ørje/Magnor

Sentrale trekk ved korridoren

- Korridoren er viktig for arbeids- og tjenestereiser. Det er forventet at personbiltransporten vil øke relativt sett mer enn kollektivtransport
- Grensekryssende trafikk har økt, bl.a. grunnet pendling fra Värmland til Kongsvinger- og Gardermoen-området.

Hovedutfordring

- Tilstanden på vei og jernbane er generelt dårligere til å møte estimert vekst, sammenlignet med korridor 1

Utfordringer i korridor 3

Oslo – Grenland – Kristiansand – Stavanger

Sentrale trekk ved korridoren

- Flere større byområder med stor innpendling
- Forventer en høy vekst i personbiltransport for lange reiser
- Store godsvolumer går til sjøs

Hovedutfordring

- Behov for effektive tilbringertjenester til/fra hovedferdselsårer på vei og jernbane

Utfordringer i korridor 4

Stavanger – Bergen – Ålesund – Trondheim

Sentrale trekk ved korridoren

- Kystkorridor som binder sentrale vestlandsbyer sammen
- Flere strekninger er utsatt for flom og skred
- Viktige eksportnæringer er lokalisert i korridoren

Hovedutfordring

- Lange framføringstider og høye transportkostnader

Korridor 4

✚	Avinor lufthavn	—	Riksveg
✚	Lufthavn utenfor Avinor	—	Jernbane
▼	Jernbaneterminal/-stasjon	- - -	Sjøverts stamnett
●	Stamnetthavn		

Utfordringer i korridor 5

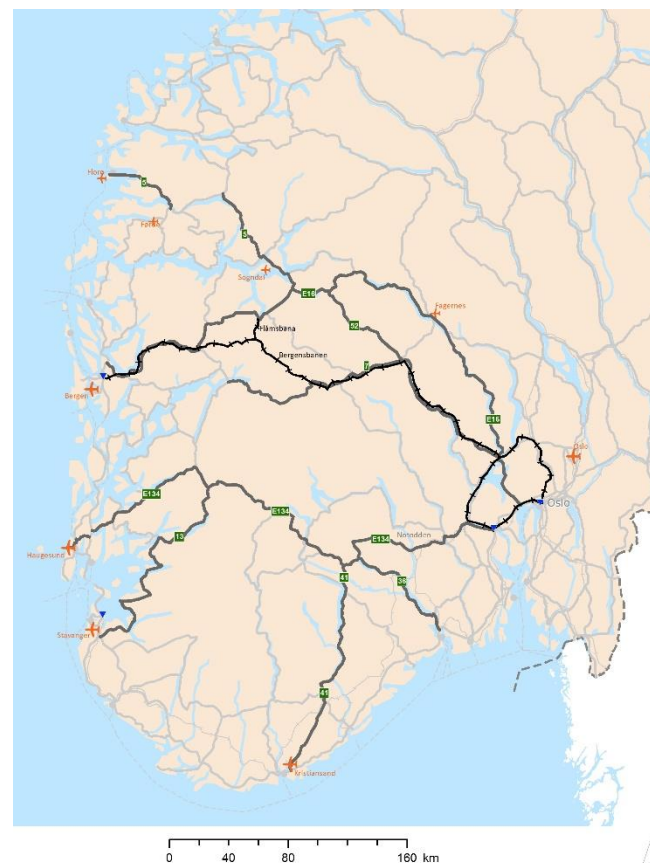
Oslo – Bergen/Haugesund/Sogn

Sentrale trekk ved korridoren

- Viktige forbindelser øst-vest
- Flere høyfjellsoverganger med utfordrende vinterdrift og skredfare
- Befolkningstette områder i endepunktene
- Turist- og reiselivsnæringen er viktig i deler av korridoren

Hovedutfordring

- Lange framføringstider, flaskehalsar inn mot byene, skredfare og høyfjellsproblematikk

Korridor 5

- ✈ Avinor lufthavn
- ▼ Jernbaneterminal-/stasjon
- Stamnetthavn
- Riksveg
- Jernbane
- - - Sjøverts stamnett

Utfordringer i korridor 6

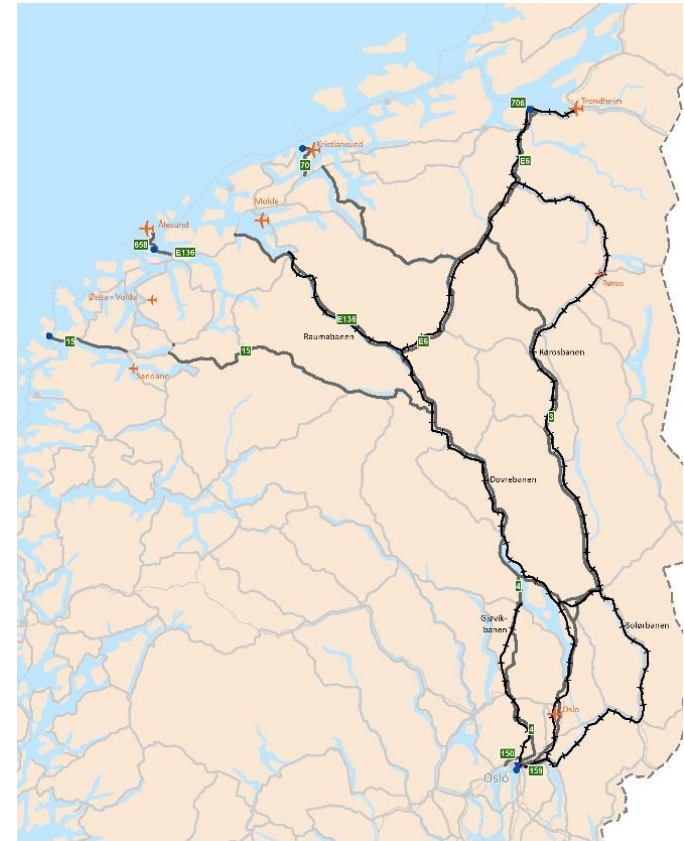
Oslo – Trondheim/Måløy, Ålesund og Kristiansund

Sentrale trekk ved korridoren

- Viktig forbindelse sør-nord, og til Nord-Vestlandet
- Mest trafikk i endepunktene, men viktige delmarkeder underveis (som Lillehammer og Hamar)

Hovedutfordring

- Kapasitet i transportsystemet og mulighet til å tilby effektiv transport til et voksende bo- og arbeidsmarked

Korridor 6

- ✚ Avinor lufthavn
- ▼ Jernbaneterminal-stasjon
- Stannethavn
- Riksveg
- Jernbane
- - - Sjøverts stannett

Utfordringer i korridor 7

Trondheim – Bodø, + armer til svenskegrensen

Sentrale trekk ved korridoren

- Sentral for sjø- og landbasert transport nord-sør
- Lange distanser, med varierende trafikkmengder

Hovedutfordring

- Høye transportkostnader, lange reisetider og sårbart transportsystem ved brudd

- ✚ Avinor lufthavn
- ✚ Lufthavn utenfor Avinor
- ▼ Jernbaneterminal/stasjon
- Slamnetthavn
- Riksveg
- Jernbane
- Sjøverts stamnett

Utfordringer i korridor 8

Bodø – Narvik – Tromsø – Kirkenes, arm til Lofoten og grenseoverganger

Sentrale trekk ved korridoren

- Lange distanser gjør at sjø- og lufttransport er viktig. Veitransport dominerer på kortere distanser
- Viktige næringer ligger langs kysten, med tilknytninger til hovedferdselsårer
- Økning i turisttrafikk, spesielt i Lofoten og Vesterålen

Hovedutfordring

- Lange avstander, høye transportkostnader og værutsatte områder

